

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

■ ประณต คำฉิม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกันและเรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน 3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนาย กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังเรียนชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2548 และผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในชั้นปีที่ 1 มาแล้ว 5 รายวิชา รวมจำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่าง 294 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ชุด คือ (1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวทั่วไป (2) แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน (3) แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน และจากมหาวิทยาลัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี มีทัศนคติทางการเรียนที่ดี แต่มีการบริหารเวลาในการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางค่อนข้างต่ำกว่าด้านอื่นๆ และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง

2. ไม่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชาและรายวิชาดีกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมและบางด้านเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและจากเพื่อนมากกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเอกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาแตกต่างกัน แต่มีพฤติกรรมการเรียนและได้รับการสนับสนุนทางสังคมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. แรงจูงใจในการเรียน เป็นตัวแปรด้านพฤติกรรมการเรียนเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญตัวแปรหนึ่ง เพราะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียน ดังที่ พงษ์จิต อินทสุวรรณ และคนอื่นๆ (2536 : 21) กล่าวถึงผลการเรียนว่าเป็นตรรกะที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียนได้ ทั้งนี้เพราะผลการเรียนนั้นเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of accomplishment) ของบุคคลว่าเกิดการเรียนรู้แล้วเท่าใด มีความสามารถชนิดใด

ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มักเป็นที่ต้องการของหน่วยงาน รวมถึงการมีโอกาสดีในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นด้วย เพราะในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อหรือเพื่อประกอบกิจการใดๆ ก็ตามย่อมต้องการบุคคลผู้มีความเฉลียวฉลาด เพื่อจะสามารถจะศึกษาสำเร็จได้ดีหรือประกอบกิจการงานได้อย่าง

สำเร็จเรียบร้อย ดังนั้นในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อหรือเข้าทำงาน จึงมักพิจารณาคัดเลือกผู้ได้คะแนนสูงเป็นอันดับแรก เพราะเด็กฉลาดย่อมทำคะแนนได้ดีกว่าเด็กไม่ฉลาด แม้แต่ประเทศอังกฤษก็ใช้วิธีพิจารณาผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาในการคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย (วราภรณ์ เอี้ยวสกุล ; และคนอื่นๆ. 2529 : 18) มหาวิทยาลัยในประเทศไทยก็ใช้วิธีการสอบคัดเลือกร่วมไปกับผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในบางสาขา ก็พิจารณาเฉพาะผลการเรียนในระดับปริญญาตรีร่วมไปกับการสอบสัมภาษณ์เท่านั้น หรือเมื่อต้องการสมัครทำงาน หน่วยงานที่รับสมัครหลายแห่งจะพิจารณาผลการเรียนด้วยเสมอ จึงนับได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดโอกาสในการศึกษาต่อและการเข้าทำงานได้ส่วนหนึ่ง

นอกจากนี้แล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีความสำคัญในด้านการป้องกันการกระทำผิดด้วย ดังที่สแตนเบิร์ก (Steinberg. 1996 : 501) ได้สรุปถึงปัจจัยป้องกัน (Protective factors) สำคัญ ๆ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสที่วัยรุ่นจะหันไปใช้ยาเสพติดประกอบด้วย (1) การมีสุขภาพจิตดี (2) การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3) การมีสัมพันธภาพในครอบครัวที่ใกล้ชิด และ (4) การเข้าไปร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ข้อสรุปของสแตนเบิร์กมีความสอดคล้องกับข้อสรุปของคัมมิงส์ (Cumplings. 1995 : 540) ซึ่งได้รวบรวมผลการศึกษาวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่น สรุปว่าตัวกำหนดโดยทั่วไปของพฤติกรรมก้าวร้าวและการกระทำผิดในวัยรุ่นมี 3 ประการ คือ (1) การรู้คิดทางสังคมและระดับจริยธรรมไม่ดี (2) การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ (3) การขาดความรัก

จากความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาจำนวนมากต่างก็ให้ความสนใจในการศึกษาตัวแปรนี้ งานวิจัยที่ผ่านๆ มามักมุ่งความสนใจไปที่การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพื่อพยายามหาตัวทำนายที่มีประสิทธิภาพในความสำเร็จด้านการเรียน (Duff ; & Siegel. 1960 : 43) ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและสำคัญเรื่องหนึ่ง เพราะการทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ย่อมจะนำมาเพื่อช่วยเหลือแนะแนวณิสิตนักศึกษา ให้ได้ใช้ความสามารถและศักยภาพของตนที่มีอยู่ให้มากที่สุด เพื่อขจัดปัญหาการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ (อัจฉรา สุขารมณ ;

และอรพินทร์ ชูชม. 2530 : 2) ผู้วิจัยจึงยังสนใจที่จะศึกษาในแนวทางนี้ต่อไป คือการศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมุ่งไปที่ปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคล เนื่องจากนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงคือ เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) เสนอว่า พฤติกรรมของบุคคลเป็นฟังก์ชัน (Function) ของปัจจัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมของเขา ซึ่งหมายถึงว่าพฤติกรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมนั่นเอง ดังนั้นการที่จะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคล จึงต้องพิจารณาทั้งจากคุณลักษณะภายในตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมซึ่งต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (Rice. 1999 : 35) แต่เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลของพฤติกรรมทางด้านการเรียนรู้ ดังนั้นจึงน่าจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลด้วย การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 2 ประการนี้ร่วมกันจึงเป็นเรื่องน่าสนใจ อย่างไรก็ตามการที่จะศึกษาปัจจัยทุกด้านในการวิจัยครั้งเดียวกัน ย่อมเป็นไปได้ยาก (วิลาสลักษณ์ ชวัลลสี. 2530 : 2) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเจาะจงศึกษาปัจจัยที่น่าสนใจซึ่งยังมีการศึกษาไม่มากนัก และเป็นปัจจัยที่ตามทฤษฎีและผลวิจัยต่างๆ ระบุว่ามีความเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา คือพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียน เพราะถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดี ย่อมมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่องที่สนับสนุนในเรื่องนี้ โดยพบว่าพฤติกรรมกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สุวิมล เต่นสุนทร. 2525 ; นุชญา วรยศศรี. 2544 ; พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. 2547 และพรศรี บรรณกุลโรจน์. 2547) ในทางตรงข้าม พฤติกรรมกรรมการเรียนที่ไม่ดีย่อม

ทำให้เกิดความล้มเหลวในการเรียน ดังงานวิจัยของ เพอร์รี่และคณะ (Perry ; et al. 2001 : 777) ศึกษาเรื่องการเอาใจใส่ในการเรียน และการเอาใจใส่ในการลงมือปฏิบัติที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนระดับมหาวิทยาลัยของนักศึกษา : กรณีศึกษาระยะยาวพบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่มีความสามารถจำนวนมากไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากพวกเขาไม่สามารถตรวจสอบและปรับปรุงข้อบกพร่องทางการเรียนของตน ตลอดจนขาดการเอาใจใส่ในการเรียน ด้วยเหตุนี้ พฤติกรรมการเรียนจึงเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในส่วนของปัจจัยภายนอกที่น่าจะเข้ามามีผลที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย คือการสนับสนุนทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน หรือจากมหาวิทยาลัย เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถจัดการกับความเครียดและปัญหาต่างๆ ได้ดี ทำให้มีปัญหาด้านการเรียนและปัญหาจิตใจแต่เพียงเล็กน้อย (Dacey ; & Kenny. 1997 : 365) การสนับสนุนของครอบครัวนอกจากจะทำให้เด็กประพฤติดีแล้ว ยังส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนด้วย ดังที่ ครอนบาค (ฟองพรรณ เกิดพิทักษ์ ; และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2543 : 23 ; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970) กล่าวว่าคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย บรรยากาศทางปัญญาและบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้น เป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดีต่อบุตรธิดา และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี และจะช่วยให้เด็กเรียนได้เต็มที่ ตลอดทั้งประสบความสำเร็จใน

การเรียน ในส่วนของการสนับสนุนจากเพื่อน จะมีส่วนช่วยทั้งในด้านจิตใจ และการเป็นที่ปรึกษาหารือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ด้านการเรียน ดังที่ โคว์และวอลล์เชส (Cowie ; & Wallace. 2000 : 9) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีหลายรูปแบบแต่อาจแบ่งเป็น 2 รูปแบบใหญ่ๆ ได้แก่ การให้การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายรวมถึงการเป็นเพื่อน ช่วยในการตัดสินใจ ประนีประนอม หรือแก้ปัญหา และให้คำปรึกษา อีกรูปแบบหนึ่งคือการสนับสนุนทางการศึกษาและการให้ข้อมูล ซึ่งรวมถึงการจัดกลุ่มติว การเป็นที่ปรึกษา และเป็นผู้ให้ความรู้กับเพื่อนด้วย จึงนับว่าการสนับสนุนจากเพื่อนมีความสำคัญมิใช่น้อย และสำหรับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะมหาวิทยาลัยมีบทบาทในเรื่องการสนับสนุนทางข้อมูลข่าวสาร (Informational support) ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน นอกจากนี้คุณภาพของโรงเรียน ความชำนาญและรูปแบบในการสอนของครู ความพร้อมของตำราประกอบการเรียน และอุปกรณ์การศึกษาอื่นๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของกระบวนการให้ข้อมูลทางการศึกษา อันจะส่งผลถึงความสามารถในการเรียนของผู้เรียน (Pollitt.1984 : 8)

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการศึกษารายงานการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ทั้งนี้มีการศึกษาประเด็นอื่นๆ ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ครบถ้วนต่อนิสิตและต่อคณะวิชาหรือมหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เนื่องจากมีงานวิจัยที่บ่งชี้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาที่สำคัญของนิสิตกลุ่มนี้ ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีนัก ดังเช่นงานวิจัยของปราณี วาณิชเจริญธรรม (2525 ?) ที่ได้ศึกษาพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการใช้ภาษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2524 จำนวน 434 คน พบว่าคะแนนพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางเท่านั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ประจำอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์ จึงเห็นความสำคัญในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตกลุ่มนี้ โดยมุ่งหวังว่าผลวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตทุกคน ทั้งนี้ในการศึกษาจะเจาะจงศึกษากับนิสิตชั้นปีที่ 2 เท่านั้น เนื่องจากนิสิตในชั้นนี้ได้ผ่านการเรียนรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับในชั้นปีที่ 1 มาพอสมควรแล้ว และยังมีเวลาอยู่ในมหาวิทยาลัยอีกหลายปีสำหรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียน เพื่อเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน และระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. เพื่อทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนาย

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนในรูปคะแนนเฉลี่ยของรายวิชาศึกษาทั่วไป 5 รายวิชา คือ

วิชา ทย 101 : ทักษะทางภาษา 1 (2 น.ก.)

วิชา ทย 102 : ทักษะทางภาษา 2 (2 น.ก.)

วิชา ออก101 : ภาษาอังกฤษ 1 (3 น.ก.)

วิชา ออก 102 : ภาษาอังกฤษ 2 (3 น.ก.) และ

วิชา บส 101 : ทักษะการรู้สารสนเทศ (2 น.ก.)

ผลการเรียนในรายวิชาดังกล่าว ได้จากการรายงานของนิสิต ในการแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

อยู่ในระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 แต่ไม่ถึง 3.50

อยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 แต่ไม่ถึง 3.00

อยู่ในระดับค่อนข้างดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 แต่ไม่ถึง 2.50

อยู่ในระดับพอใช้

คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ลงมา

อยู่ในระดับไม่ดี

2. **พฤติกรรมการเรียน** หมายถึง พฤติกรรมในการศึกษาเล่าเรียนของผู้เรียน ประกอบด้วย พฤติกรรมภายใน 3 ด้าน และพฤติกรรมภายนอก 7 ด้าน ในส่วนของพฤติกรรมภายในนั้นเป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ แต่

มีพลังผลักดันให้บุคคลใส่ใจในการเรียนหรือเบนความสนใจออกจากการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ทศนคติทางการเรียน (2) แรงจูงใจในการเรียน (3) ความวิตกกังวลในการเรียน ส่วนพฤติกรรมภายนอกนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติตนทางการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ (1) การบริหารเวลาในการเรียน (2) การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน (3) กระบวนการประมวลความรู้ (4) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน (5) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ (6) การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน และ (7) ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ รวมพฤติกรรมการศึกษา 10 ด้าน พฤติกรรมการเรียนวัดได้จากแบบสอบถาม พฤติกรรมการเรียน ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า แสดงถึงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาเหมาะสมกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า พฤติกรรมการเรียนแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00
อยู่ในระดับเหมาะสมมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66
อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33
อยู่ในระดับเหมาะสมน้อย

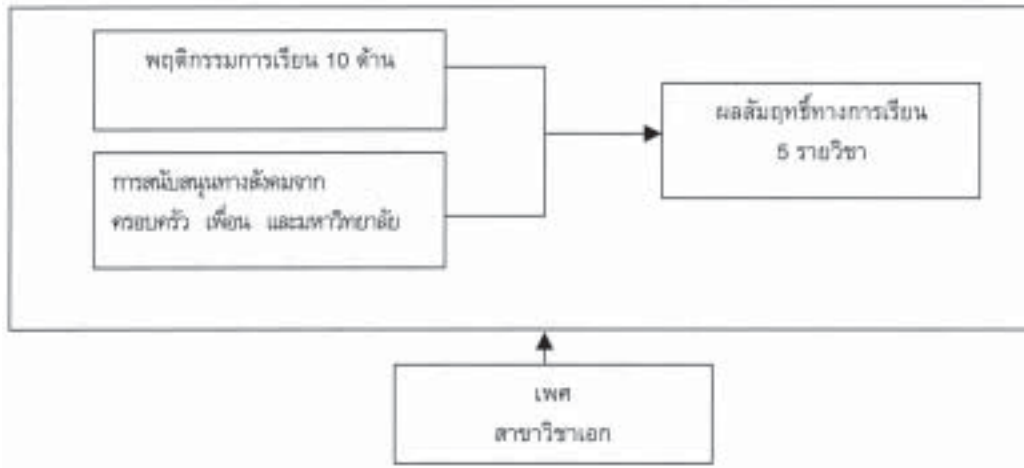
3. การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของนิสิตที่มีต่อการปฏิบัติของครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย ในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านคุณค่า การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านวัสดุสิ่งของและบริการ และการสนับสนุนด้านเครือข่ายสังคม

การปฏิบัติทั้ง 5 ประการดังกล่าวนี้ ทำให้บุคคลเกิดความสบายใจ อบอุ่นมั่นคง ซึ่งเป็นกำลังใจให้สามารถศึกษาเล่าเรียนและดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข การสนับสนุนทางสังคมวัดได้จากแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า แสดงว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากแหล่งนั้นๆ มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า การสนับสนุนทางสังคมแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00
อยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66
อยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33
อยู่ในระดับน้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง คือ เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) ที่ว่าพฤติกรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในตัวบุคคล กับปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่ต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (Rice, 1999 : 35) นำมาสู่การวิจัยเพื่อศึกษาผลร่วมกันระหว่างพฤติกรรม การเรียน (ปัจจัยภายในตัวบุคคล) กับการสนับสนุนทางสังคม (ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ผลของพฤติกรรม การเรียนรู้) โดยจะพิจารณาความเกี่ยวข้องของระหว่างปัจจัยชีวิตสังคม (เพศ และสาขาวิชาเอก) กับปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวด้วย สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแผนภาพ ดังนี้

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่า มีพฤติกรรมเหมาะสมมากกว่า และได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่า เมื่อเทียบกับนิสิตชาย
2. นิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการณ์เรียนและการสนับสนุนทางสังคม แตกต่างกัน
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์เรียน และการสนับสนุนทางสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. พฤติกรรมการณ์เรียนและการสนับสนุนทางสังคมร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรคือนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผ่าน

การเรียนวิชาศึกษาทั่วไป 5 วิชา คือ วิชา ทย 101 : ทักษะทางภาษา 1 วิชา ทย 102 : ทักษะทางภาษา 2 วิชา ออก 101 : ภาษาอังกฤษ 1 วิชา ออก 102 : ภาษาอังกฤษ 2 และวิชา บส 101 : ทักษะการรู้สารสนเทศ

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังเรียนชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2548 ซึ่งผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป 5 วิชา จำนวน 294 คน เป็นนิสิตชาย 59 คน เป็นนิสิตหญิง 235 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 กรณีเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการณ์เรียน และการสนับสนุนทางสังคมระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน และระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (1) เพศ แบ่งเป็น เพศชาย กับ เพศหญิง

(2) สาขาวิชาเอก แบ่งเป็น สาขาวิชาเอกจิตวิทยา สาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็ก สาขาวิชาเอกปรัชญาและศาสนา สาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกภาษาจีน สาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส และสาขาวิชาเอกภาษาเพื่ออาชีพ

สังคมออกเป็นการสนับสนุนทางสังคมมาก กับการสนับสนุนทางสังคมน้อย
ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 รายวิชา

3.3 กรณีศึกษาอำนาจการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนาย ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย

ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 รายวิชา

- ตัวแปรตาม (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 รายวิชา
(2) พฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน
(3) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นอกเหนือจากแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวแล้ว ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

4.1 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการเรียน 10 ด้าน คือ (1) ทักษะคิดทางการเรียน (2) แรงจูงใจในการเรียน (3) ความวิตกกังวลในการเรียน (4) การบริหารเวลาในการเรียน (5) การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน (6) กระบวนการประมวลความรู้ (7) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน (8) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ (9) การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน และ (10) ยุทธวิธีในการสอบ และการเตรียมตัวสอบ เป็นแบบสอบถามที่ พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ปรับปรุงจากแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียน LASSI (Learning and Study Strategies Inventory)

3.2 กรณีศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเรียน กับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- ตัวแปรอิสระ (1) พฤติกรรมการเรียน แบ่งเป็นพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมมากกับพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย
(2) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อนและมหาวิทยาลัย โดยแบ่งแต่ละการสนับสนุนทาง

ของ ดร.เคลร์ อี เวินสไตน์ (Claire E. Weinstein) ดร.เดวิด อาร์ พาลเมอร์ (David R. Palmer) และ ดร. แอน ซี สคอล์ท (Ann C. Schulte) ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงเลย ซึ่งผู้วิจัยนำมาหาค่าความเชื่อมั่นใหม่ได้ค่าความเชื่อมั่นพฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน ดังนี้

	ค่าความเชื่อมั่น
1) ทศนคติทางการเรียน	.57
2) แรงจูงใจในการเรียน	.59
3) ความวิตกกังวลในการเรียน	.59
4) การบริหารเวลาในการเรียน	.78
5) การมีสมาธิและการเอาใจใส่ในการเรียน	.77
6) กระบวนการประมวลความรู้	.75
7) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน	.60
8) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้	.53
9) การทดสอบตนเอง การทบทวนและการเตรียมตัวในการเรียน	.72
10) ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ	.73

4.2 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และ

มหาวิทยาลัย ในด้านอารมณ์ ด้านคุณค่า ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านวัสดุสิ่งของและบริการ และด้านเครือข่ายสังคม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง โดยสร้างตามค่านิยมของเบอร์นาร์ดและครูปัต (Bernard ; & Krupat. 1994) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด จนถึงน้อยที่สุด เมื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน และจากมหาวิทยาลัยเท่ากับ .93 , .93 และ .86 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้ (1) คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน และระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ตามลำดับ (3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way ANOVA) และ (4) ศึกษาอำนาจการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยใคร่สรุปและอภิปรายผลเฉพาะในส่วนที่ตั้งสมมติฐานไว้และเฉพาะในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

**1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
พฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม
ตามตัวแปรเพศและสาขาวิชาเอก**

1.1 เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : ผลการวิจัย

ไม่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาดีกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแต่สอดคล้องกับงานวิจัยของชวรพริ้งจำรัส (2519) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความรู้เรื่องโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนทั้งชายและหญิงไม่ได้แตกต่างกันเลย อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยบางเรื่องที่ไม่สนับสนุนผลการวิจัยนี้ เช่น งานวิจัยของไกรคุง อนันตกุล (2525) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษสูงกว่านักเรียนชาย แต่ในงานวิจัยนี้ที่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอๆ กับนิสิตชาย อาจเป็นเพราะพื้นฐานความรู้เดิมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนิสิตชายและนิสิตหญิงใกล้เคียงกัน จึงทำให้สามารถผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้รายวิชาศึกษาทั่วไป ที่นิสิตเรียนในชั้นปีที่ 1 เน้นในเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื้อหาจึงอยู่ในระดับพื้นฐาน และเป็นสิ่งที่นิสิตมีความรู้มาก่อนบ้างแล้วในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่วิชาศึกษาทั่วไปอีกวิชาหนึ่งคือทักษะการรู้สารสนเทศเป็นวิชาเกี่ยวกับกลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศ และการใช้

ห้องสมุดที่เน้นการปฏิบัติ นิสิตน่าจะทำได้ดีพอๆ กัน สิ่งทีกล่าวมาทั้งหมดนี้อาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่ต่างกัน ยิ่งไปกว่านั้นการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยมักเน้นการศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน มีการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งแน่นอนว่านิสิตชายต้องทำงานร่วมกับนิสิตหญิง เพราะในคณะมนุษยศาสตร์มีจำนวนนิสิตชายน้อยกว่านิสิตหญิงมาก การเรียนเป็นกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการปรึกษาหารือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งอาจจะช่วยให้นิสิตชายและหญิงมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนทัดเทียมกันได้

พฤติกรรมกรรมการเรียน : พบว่านิสิตหญิงมี

พฤติกรรมกรรมการเรียนโดยรวมและบางด้านเหมาะสมมากกว่านิสิตชายคือ ด้านทัศนคติทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียน การบริหารเวลาในการเรียน การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ และการทดสอบตนเอง การทบทวนและการเตรียมตัวในการเรียนผลดังกล่าวนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานเป็นส่วนใหญ่และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ซึ่งศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนหญิงสนใจในเรื่องการเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน ขยันทำแบบฝึกหัดและการบ้านที่ครูมอบหมาย ทบทวนบทเรียนและศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอส่วนนักเรียนชายมีพฤติกรรมกรรมการเรียนไม่ดี โดยนำอุปกรณ์การเรียนมาไม่ครบ เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา ไม่ตั้งใจฟังครูสอน ไม่จดคำอธิบายของครู ไม่ทบทวนบทเรียน ไม่ส่งการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนดเวลา

หลักเลี้ยงงานที่ได้รับมอบหมาย และไม่แก้ไขปรับปรุงงานที่บกพร่องให้ดีขึ้น จากงานวิจัยนี้สรุปได้ว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมกว่าเพศชาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของซซลินี จุงพิวัฒน์ (2547) ซึ่งศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน พบว่าเพศหญิงมีความขยันหมั่นเพียรมาก ในขณะที่เพศชายมีความขยันหมั่นเพียรน้อย การทำงานวิจัยพบว่านิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวม และรายด้านหลายด้านเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงมีวุฒิภาวะเร็วกว่านิสิตชาย มีความเป็นผู้ใหญ่ เชื่อฟังผู้อาวุโส มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบมากกว่านิสิตชาย ซึ่งมิงงานวิจัยหลายเรื่องสนับสนุนความเชื่อนี้ เช่น งานวิจัยของขวัญฤดี ชำซอนสตัย (2524) ศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านักศึกษาหญิงมีความรับผิดชอบมากกว่านักศึกษาชาย เช่นเดียวกับงานวิจัยของกนกวรรณ การุญ (2547) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนชาย รวมถึงงานวิจัยของลินินาญ สุทธิจินดา (2543) ซึ่งศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพัฒนศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่านักเรียนหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนชายในทุกด้าน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้จึงทำให้นิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย

การสนับสนุนทางสังคม : พบว่านิสิตหญิงได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมและรายด้าน คือการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มากกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

และสอดคล้องกับงานวิจัยของรวีพรรณ เลชะวิวัฒน์ (2544) ที่ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมของผู้ใหญ่ที่ว่างงานและที่มิงงานทำ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนทางสังคมของเพศหญิงมากกว่าเพศชายทั้งในกลุ่มคนที่ว่างงานและที่มิงงานทำ ผลการวิจัยเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงยังคงใกล้ชิด ผูกพัน และทำสิ่งต่างๆกับพ่อแม่อยู่เสมอ ในขณะที่นิสิตชายมักเป็นอิสระในตนเองและเป็นตัวของตัวเองมากกว่า ซึ่งสิ่งนี้เป็นเช่นเดียวกันกับในกลุ่มเพื่อน เป็นผลให้นิสิตหญิงรับรู้ถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และจากเพื่อนมากกว่านิสิตชาย อย่างไรก็ตามพบผลการวิจัยว่านิสิตหญิงได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยไม่มากกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์กับนิสิตมักจำกัดอยู่ในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนิสิตทั้งหญิงและชายจะได้รับการปฏิบัติจากอาจารย์ที่สอนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งได้รับการปฏิบัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาเหมือนๆ กันด้วย นอกจากนี้บริการอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย ก็จัดเตรียมไว้ให้สำหรับนิสิตอย่างเท่าเทียมกันเช่นกัน จากที่กล่าวมานี้จึงทำให้นิสิตหญิงและนิสิตชายรับรู้ถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยพอ ๆ กัน

1.2 เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรสาขาวิชาเอก

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเลิศ จันทรไสย และเมตตา ภูนิง (2544) ซึ่งศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่รับเข้าศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือก รุ่นปีการศึกษา 2542 - 2543 พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีผลการเรียนต่างกัน การที่พบผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะเหตุผล 2 ประการ ประการแรก นิสิตแต่ละสาขาวิชาเอกอาจมีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกัน เพราะเคยเรียนในแผนการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกัน เช่น สาขาวิชาเอกจิตวิทยาได้รับผู้เรียนที่มาจากแผนการเรียนวิทย์-คณิต หรือ ศิลป์ - คณิต ในขณะที่สาขาอื่น ๆ อีกจำนวนมากได้รับผู้เรียนที่มาจากแผนการเรียนศิลป์ - ภาษา (ซึ่งยังแยกออกไปอีกมากมาย เช่น ศิลป์ - อังกฤษ ศิลป์ - ฝรั่งเศส ศิลป์ - ญี่ปุ่น เป็นต้น) พื้นความรู้เดิมที่แตกต่างกันนี้อาจมีผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันได้ ดังมีผลงานวิจัยที่มาสสนับสนุนคืองานวิจัยของศุภวรรณ พันธุ์ภักดี (2542) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถพยากรณ์ผลการเรียนด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประการที่สอง นิสิตแต่ละสาขาอาจมีรูปแบบการเรียนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะสาขา ดังเช่นงานวิจัยของ แคทซ์ (ราชพร บำรุงศรี. 2535 : 21 ; อ้างอิงจาก Katz. 1988) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาเอกต่างกัน พบว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกคณิตศาสตร์ ชีววิทยา วิศวกรรม มีแบบการเรียนแบบเอกลัษณ์ นิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกสังคม การศึกษา ประวัติศาสตร์ และเทคนิคการแพทย์ มีแบบการเรียนแบบปฏิบัติ ส่วนนิสิต

นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยามีแบบการเรียนแบบเอกลัษณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของราชพร บำรุงศรี (2535) ที่ทำการวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ พบว่านิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่า รูปแบบการเรียนที่ต่างกันน่าจะมีผลต่อวิธีการเรียนรู้รายวิชาที่เรียน และเชื่อมโยงไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันได้

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมและรายวิชาต่างๆ ระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน พบว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาต่าง ๆ และรวมทุกวิชาสูงกว่านิสิตสาขาวิชาเอกอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่านิสิตที่เลือกเรียนภาษาจีนเป็นวิชาเอก อาจมีความถนัดในการเรียนภาษามากเป็นพิเศษเพราะภาษาจีนเป็นภาษาที่ยากมาก อาจทำให้การเรียนรู้อื่น ๆ คือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งนิสิตมีพื้นฐานความรู้เดิมติดอยู่แล้ว เป็นไปโดยง่ายขึ้น และทำให้พบว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีนมีผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาศึกษาทั่วไป ที่เน้นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดีกว่านิสิตสาขาวิชาเอกอื่น ๆ

พฤติกรรมการเรียน : พบว่าไม่มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเรียนโดยรวมและรายด้าน ระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ยกเว้นพฤติกรรมการเรียนด้านการใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ ที่พบว่านิสิตสาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็กมีพฤติกรรมการเรียนด้านนี้มากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น และภาษาเพื่ออาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ได้ผลต่าง

ไปจากของพรศรี บรรณกุลโรจน์ (2547) ซึ่งศึกษา ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการเรียนต่างกัน ใน 2 ด้านคือด้านทัศนคติทางการเรียนและความวิตกกังวลในการเรียน แต่ผลการวิจัยสอดคล้องกับของพรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ในบางส่วนคือพรพจน์ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพต่างคณะกันมีพฤติกรรมกรรมการเรียนด้านการใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามพรพจน์ ยังพบความแตกต่างในพฤติกรรมกรรมการเรียนด้านอื่นๆ อีกด้วย คือด้านทัศนคติทางการเรียน การบริหารเวลาในการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน การมีสมาธิและการเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน

การที่ผลการวิจัยโดยรวมไม่พบความแตกต่างในพฤติกรรมกรรมการเรียนระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน อาจเกิดจากเหตุผลหลายประการ คือ (1) การที่นิสิตแต่ละสาขาวิชาเอกจะผ่านการคัดเลือกเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยได้มักจะต้องมีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีในหลายๆ ด้านพอๆ กัน ซึ่งพฤติกรรมที่ดีเหล่านี้ น่าจะคงทนถาวรมาจนถึงการเรียนระดับมหาวิทยาลัยด้วย (2) นิสิตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่แล้ว (ถ้าใช้เกณฑ์อายุ 18 ปี) นิสิตในวัยนี้ของแต่ละสาขาวิชาเอกสามารถควบคุมตัวเองในเรื่องการมีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่เหมาะสมได้ (3) นิสิตในแต่ละสาขาของคณะมนุษยศาสตร์มีจำนวนนิสิตหญิงเป็นส่วนใหญ่ มีนิสิตชายเป็นส่วนน้อย ซึ่งนิสิตหญิงมักเอาใจใส่กับการเรียนและให้ความสำคัญกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ (4) อาจารย์แต่ละสาขาวิชาเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน

ให้กับนิสิตเหมือนๆ กัน เหตุผลต่างๆ เหล่านี้น่าจะทำให้ให้นิสิตที่เรียนสาขาต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการเรียนไม่ต่างกัน ยกเว้นนิสิตสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนด้านการใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้มากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นและภาษาเพื่ออาชีพ อาจเป็นเพราะนิสิตที่เรียนวรรณกรรมสำหรับเด็กมักมีความสามารถด้านศิลปะ มีความคิดริเริ่มและจินตนาการสูง อาจมีเทคนิคต่างๆ เพื่อช่วยในการเรียนได้หลากหลายกว่านิสิตในสาขาวิชาเอกทางภาษา

การสนับสนุนทางสังคม : ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างในด้าน การสนับสนุนทางสังคมโดยรวม และรายด้านระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน ยกเว้นการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย ที่พบว่านิสิตสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก รายงานว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น และภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การที่ผลวิจัยโดยรวมไม่พบความแตกต่างในการได้รับการสนับสนุนทางสังคมระหว่างนิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเอกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่านิสิตในคณะมนุษยศาสตร์มาจากครอบครัวที่ไม่ต่างกันมาก จึงได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากครอบครัวพอๆ กัน ในขณะที่นิสิตในวัยนี้ส่วนใหญ่สนิทสนมกับกลุ่มเพื่อนเรียนหนังสือด้วยกัน ทำสิ่งต่างๆ ร่วมกัน และช่วยเหลือเกื้อกูลกันเสมอ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน ในส่วนของมหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกันที่บริการสิ่งต่างๆ ให้กับนิสิตอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอาจารย์ก็ปฏิบัติต่อนิสิตอย่างเท่าเทียมกันด้วย ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้จึงทำให้นิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน ได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

ยกเว้นนิสิตสาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ รายงานว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจาก มหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นและ ภาษาไทย อาจเป็นเพราะนิสิตสาขาวิชาเอก วรรณกรรมสำหรับเด็กเน้นเรื่องการเรียนรู้เกี่ยวกับการ ทำหนังสือเด็ก ซึ่งหอสมุดกลางได้จัดห้องหนังสือ สำหรับเด็กไว้เป็นพิเศษ 1 ห้อง มีหนังสือเด็กทุกชนิด จำนวนมาก ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้บริการได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ในการทำหนังสือเกี่ยวกับเด็ก นิสิตต้อง ลงมือปฏิบัติจริง และได้รับคำแนะนำจากผู้สอนอย่าง ใกล้ชิด สิ่งทีกล่าวมานี้ อาจทำให้นิสิตสาขาวิชาเอก วรรณกรรมสำหรับเด็กรับรู้ว่าการสนับสนุนทาง สังคมจากมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตที่เรียนในสาขา ด้านภาษา

2. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทาง สังคมรวมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชา และรวมทุกวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบผลหลัก (Main effect) ว่านิสิตที่มีพฤติกรรม การเรียนต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชา และรายวิชาคือ ทักษะทางภาษา 2 และทักษะการรู้ สารสนเทศ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้เหมาะสมมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านิสิตที่มีพฤติกรรม การเรียนเหมาะสมน้อย (ดังตาราง 1)

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชา จำแนกตาม พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่า F		
	พฤติกรรมการณ์เรียน	การสนับสนุนทางสังคม	รวม
	(ก)	(ข)	(ก x ข)
ทักษะทางภาษา 1	6.92	1.04	.64
ทักษะทางภาษา 2	127.06*	.02	.07
ภาษาอังกฤษ 1	73.50	24.23	.03
ภาษาอังกฤษ 2	2.24	.91	.59
ทักษะการรู้สารสนเทศ	626.19*	17.75	.03
รวม	144.09*	.07	.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเรียนกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมและบางรายวิชา แสดงว่าพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมไม่ส่งผลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นไม่ว่านิสิตจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากหรือน้อย แต่ถ้ามีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมมากแล้ว ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านิสิตที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมน้อยเสมอที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตในชั้นปีที่ 2 เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่แล้ว (ถ้าใช้อายุ 18 ปี เป็นเกณฑ์เข้าสู่ผู้ใหญ่) คนในวัยนี้มีการรู้คิดที่ดี เป็นอิสระจากคนอื่น ๆ พึ่งตัวเองได้ ไม่ต้องอาศัยการสนับสนุนจากคนอื่นมากนัก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะดีหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการเรียนเป็นหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงการสนับสนุนทางสังคมว่าจะมากหรือน้อย

นอกจากนี้ยังพบผลหลักในตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาทักษะการรู้สารสนเทศ โดยพบว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการรู้สารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 1566.53^*$) โดยนิสิตที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการรู้สารสนเทศดีกว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยน้อย แสดงว่าไม่ว่านิสิตจะมีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมมากหรือน้อย แต่ถ้าได้

รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมากแล้ว ย่อมมีผลสัมฤทธิ์วิชาทักษะการรู้สารสนเทศดีกว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยน้อยเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าธรรมชาติของวิชาทักษะการรู้สารสนเทศต้องอาศัยอุปกรณ์การเรียนต่างๆ มาก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ หนังสือประเภทต่างๆ ในห้องสมุด วารสารทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งต้องมีการฝึกปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอในห้องสมุดโดยมีอาจารย์ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ดังนั้นถ้านิสิตได้รับการสนับสนุนในสิ่งเหล่านี้มากก็ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการรู้สารสนเทศดีด้วย โดยไม่ต้องคำนึงถึงพฤติกรรมกรรมการเรียนว่าเหมาะสมมากหรือน้อย

3. การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม

ผลการวิจัยพบว่ามีเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียนเท่านั้นที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นมากที่สุด คือ แรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากเป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม และรายวิชาทักษะทางภาษา 1 นอกจากนั้นยังเป็นตัวแปรอันดับแรกที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะทางภาษา 2 และวิชาทักษะการรู้สารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตาราง 2)

ตาราง 2 แสดงค่าการทำนาย ลำดับความสำคัญของตัวทำนายจากตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้ 10 ตัวแปรและตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม 3 ตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชา

ตัวแปรตาม	ตัวทำนายตามลำดับความสำคัญ	R ²	F	b	β	a	SE
ทักษะทางภาษา 1	X ₂	.05	13.64*	.24	.24	2.24	.51
ทักษะทางภาษา 2	X ₂ , X ₆ , X ₈	.11	11.27*	.28, .29, -.25	.23, .24, -.21	1.68	.53
ภาษาอังกฤษ 1	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอังกฤษ 2	X ₄	.04	10.74*	.18	.19	2.07	.59
ทักษะการรู้สารสนเทศ	X ₂ , X ₁₀	.10	15.11*	.26, .19	.21, .17	1.74	.56
รวมทุกวิชา	X ₂	.09	28.85*	.25	.30	2.00	.36

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

X₂ = แรงจูงใจในการเรียน X₄ = ความวิตกกังวลในการเรียน X₆ = กระบวนการประมวลความรู้

X₈ = การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ X₁₀ = ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ

การที่ผลวิจัยพบว่าปัจจัยแรงจูงใจในการเรียนเป็นตัวแปรที่โดดเด่นที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจในการเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจเป็นสภาวะหรือสภาพอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งและมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจยังทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมาย

ปลายทางที่พวกเขาคาดหวังไว้ (สุชา จันทรเฒ ; และ สุรางค์ จันทรเฒ. 2518 : 71 – 72) แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขาตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ(ชัชานา นาคบุพผา. 2529 : 54 – 56) แรงจูงใจในการเรียนจึงมีความสำคัญในเบื้องต้นที่จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมกรเรียนด้านต่างๆ มากหรือน้อยได้ ถ้าผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนแล้ว พฤติกรรมกรเรียนด้านอื่นๆ ย่อมไม่มีหรือมีน้อยจนส่งผลกระทบต่อ

ที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของ อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม (2530) ที่ศึกษา เปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปกติ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็น แรงจูงใจในการเรียน เป็นตัวพยากรณ์ที่สำคัญใน นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปกติ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือแรง จูงใจในการเรียนเป็นตัวแปรอันดับแรกที่เข้าทำนายผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนงานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งของสุกัญญา สามปรุ (2539) ศึกษาองค์ประกอบด้านจิตวิทยาที่มี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต พบว่าตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเป็นอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือแรงจูงใจในการเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ที่ศึกษาปัจจัยด้าน พฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่าแรง จูงใจในการเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาได้สูงที่สุด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าผู้ที่มี พฤติกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย และพบว่ามีเฉพาะ

ตัวแปรในกลุ่มพฤติกรรมการเรียนเท่านั้นที่ทำนาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น พ่อแม่ และอาจารย์ ควรตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก ด้วยการส่งเสริมให้เด็กมี พฤติกรรมการเรียนที่ดี และหาทางแก้ไขเมื่อเด็กมี พฤติกรรมการเรียนไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของ เพศชาย ที่งานวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเรียนเหมาะสม น้อยกว่าเพศหญิง พ่อแม่ควรให้การดูแลเอาใจใส่ กลุ่มเด็กผู้ชายให้มากเป็นพิเศษในด้านพฤติกรรมการ เรียน ให้คำแนะนำเมื่อลูกมีพฤติกรรมการเรียนไม่ เหมาะสม และให้คำชมเชยเมื่อลูกมีพฤติกรรมการ เรียนที่ดี นอกจากนี้แล้วพ่อแม่จะต้องให้ความใกล้ชิด และให้เวลากับลูกชายให้มากขึ้น เป็นที่ปรึกษาทั้ง ปัญหาการเรียนและปัญหาส่วนตัว อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ทั่วไปควรสนใจผู้เรียนเพศชายมากขึ้น และ ปฏิบัติต่อผู้เรียนเพศชายในแนวทางเดียวกับพ่อแม่ ตามที่กล่าวมาแล้ว

2. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตได้รับการ สนับสนุน จากมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อ เทียบกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัวและจากเพื่อนแล้ว นับว่าอยู่ในระดับต่ำการ สนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยประกอบด้วย การ ได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ในด้านกำลังใจ และ การช่วยเหลือแนะนำรวมถึงการได้รับการสนับสนุนจาก ผู้บริหารมหาวิทยาลัยในด้านบริการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ เรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ดังนั้น อาจารย์

ผู้สอนควรที่จะให้ความใกล้ชิด เอาใจใส่ และให้เวลากับนิสิตมากขึ้น ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษา ควรทำบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเต็มที่ มิใช่เป็นแค่การเซ็นชื่อลงทะเบียนเรียนเท่านั้น ควรให้ความสนใจสภาพความเป็นไปของนิสิต ทั้งในด้าน การเรียน ด้านสังคม รวมทั้งปัญหาส่วนตัว และสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยทุกระดับ ควรให้ความสำคัญกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งทางด้านวิชาการ และด้านความเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัย

3. จากการวิจัยพบ ว่าแรงจูงใจในการเรียนเป็นพฤติกรรมการเรียนที่มีความโดดเด่นที่สุดในการทำนุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นเรื่องที่พ่อแม่และอาจารย์ต้องตระหนักถึงความสำคัญของแรงจูงใจในการเรียน และหาวิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งนี้ควรเน้นการสร้างแรงจูงใจจากภายในเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำไปใช้ในการตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม
2. ทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาวิธีพัฒนาพฤติกรรมการเรียนในกลุ่มนิสิตชาย
3. ทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาวิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย
4. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการวิจัยต่อไปอาจจะขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังคณะอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน หรือศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตหลาย ๆ มหาวิทยาลัย ซึ่งควรจะใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาจากเกณฑ์เดียวกัน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ การุญ. (2547). **ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนนอก กรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไกรศุง อนุชกุล. (2525). **ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร.** ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขจร พริ้งจำรัส. (2519). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษกับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียน.** ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญฤดี ชำช่อนสัตย์. (2524). **การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.** ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัชชลินี จุ่งพิวัฒน์. (2547). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2529, สิงหาคม). **พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ. ครูปริทัศน์ :** 54 – 58.
- ทิพย์วรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี.** ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นุชนาฏ วรรณศรี. (2544). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้.** ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเลิศ จันทโรสีย์ ; และเมตตา ภูนิง. (2544). **สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่รับเข้าศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือกรุ่นปีการศึกษา 2542 – 2543. ปัตตานี :** คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ปราณี วานิชเจริญธรรม. (2525 ?). **การศึกษาพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านและการใช้ภาษาของนิสิต ปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2524**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษา ตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผจงจิต อินทสุวรรณ ; และคนอื่นๆ. (2536). **ตัวแปรที่สามารถทำนายผลการเรียนของนิสิตหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พฤติกรรมศาสตร์) สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์**. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 52. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ; และคมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2543). **รายงานการวิจัยเรื่องยุทธวิธีการเรียนและการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. (2547). **ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรศรี บรรณกุลโรจน์. (2547). **ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รวีพรรณ เลขะวิวัฒน์. (2544). **การสนับสนุนทางสังคมและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ใหญ่ตอนต้น : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างคนว่างงานและคนมีงานทำในปี 2543**. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชพร บำรุงศรี. (2535). **การวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชาตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้ประสบการณ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ เอี้ยวสกุล ; และคนอื่นๆ. (2529). **การเปรียบเทียบทัศนคติและผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี ที่ผ่านการคัดเลือกประเภทการสอบร่วมเข้ามหาวิทยาลัยและประเภทโควต้า**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษาศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี.
- วิลาสลักษณ์ ชวัลลี. (2530). **การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. รายงานการวิจัยฉบับที่ 38. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศุภวรรณ พันธุ์กิติ. (2542). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สินีนัญ สุทธิจินดา. (2543). การศึกษาวิจัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา สามปรู. (2539). องค์ประกอบด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ประสพการณ์ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหา บัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์เอม ; และสุรางค์ จันท์เอม. (2518). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- สุวิมล เต็นสุนทร. (2525). ตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ ; และอรพินทร์ ชูชม. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กวาระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 39. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Bernard , L .C. ; & Krupat , E. (1994). **Health psychology : Biopsychosocial factors in health and illness.** Fort Worth : Harcourt Brace College.
- Cowie , H. ; & Wallace , P. (2000). **Bystanding to standing by.** London : Sage.
- Cummings, R. W. (1995). **Adolescence : A developmental perspective.** Fort Worth : Harcourt Brace College.
- Dacey , J. ; & Kenny , M. (1997). **Adolescent development.** 2nd ed. Madison, WI: Brown & Benchmark.
- Duff , O. L. ; & Siegel , L . (1960). Biographical factors associated with academic over - and underachievement. **Journal of Educational Psychology.** Vol 51 (1) : 43.
- Perry , R. P. ; et al. (2001). Academic control and action control in the achievement of college students : A longitudinal field study. **Journal of Educational Psychology.** 93(4) : 776 - 789.
- Pollitt , E. (1984). **Nutrition and educational achievement.** Paris : United Nations Educational , Scientific and Cultural Organization.
- Rice , F. P. (1999). **The adolescent : Development , relationships and culture.** 9th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Steinberg , L. (1996). **Adolescence.** New York : McGraw - Hill.